

TEKONIVELPOTILAAN PREOPERATIIVINEN OHJAUS

SH, ENDOPROTEESIHOITAJA HANNA METSÄMÄKI

POTILASOHJAUS

- Ohjaus on olennainen osa hoitohenkilöstön toimintaa ja tärkeä osa potilaiden hoitoa
- Onnistunut ohjaus vaikuttaa potilaan terveyteen, sekä sitä edistävään toimintaan
- Ohjauksella on osoitettu olevan positiivinen vaikutus potilaiden leikkauksen jälkeiseen kipuun, ahdistukseen ja sairaalahoidon pituuteen. Vaikutusta myös potilaan kokemaan terveyteen liittyvään elämänlaatuun
- Huomioitava potilaan lähtökohdat; muokattava ohjausta potilaan tarpeita vastaavaksi
- Kirjallinen materiaali suullisen ohjauksen tukena
- Ohjausta joko yksilöllisesti tai ryhmässä; ryhmässä etuna vertaistuki, yksilöohjauksessa mahdollisuus keskittyä potilaan yksilöllisiin tarpeisiin

Potilaan tulisi aloittaa valmistautuminen tekonivelleikkaukseen jo leikkauksen suunnitteluvaiheessa

Potilaan oma osuus

- vaalia terveyttään, tutkituttaa ja hoidattaa itsensä mahdollisimman hyvään leikkauskuntoon
- tuoda esiin kaikki terveydentilaansa ja lääkitykseen liittyvät asiat, joilla voi olla hoidon kannalta merkitystä
- vaatia riittävästi tietoa sillä potilas on itse pääosassa

Oma aktiivinen valmistautuminen leikkaukseen on ensisijaisen tärkeää. Se edesauttaa ja nopeuttaa toimenpiteen jälkeistä kuntoutumista

OHJAUKSEN SISÄLTÖ

Ortopedin vastaanotolla

potilaan tulisi saada tietoa

- suunnitellusta leikkauksesta
- odotettavissa olevasta lopputuloksesta
- riskeistä
- pitkästä toipumisajasta

OHJAUKSEN SISÄLTÖ

Kun leikkauspäätös tehty

- Sairaanhoitaja käy läpi käytännön asiat, kertoo alustavan leikkausajan ja ohjaa tarvittavat valmistelut
- Potilas saa ohjausta siitä miten hän voi itse huolehtia terveydestään ja fyysisen kunnon ylläpitämisestä odottaessaan pääsyä leikkaukseen
  - Muut sairaudet
  - Hammashoito
  - Painonhallinta
  - Tupakoinnin lopettaminen
  - Kipulääkitys
  - Lihasvoima
- Kirjallinen ohje

RYHMÄOHJAUS

- Mahdollisimman pian leikkauspäätöksen jälkeen
- Samansisältöisiä tilaisuuksia myös kaikissa lähisairaaloissa (Salo, Uusikaupunki, Loimaa)
- Endoproteesihoitaja ja fysioterapeutti
- Videolla anestesia lääkäri , ortopedi
- Sisältöä:
  - Endoproteesihoitajan osuus
    - Leikkaukseen valmistautuminen
    - Leikkaukseen valmistava käynti / soitto
    - Hoito vuodeosastolla
    - Kotiutuminen
  - Fysioterapeutin osuus:
    - Leikkaukseen valmistautuminen
    - Kuntoutuminen leikkauksen jälkeen

PERUSSAIRAUDET JA LÄÄKITYKSET

- Perussairaudet tulee olla tasapainossa ennen leikkausta
- Verenpaineen ja verensokerin seuranta, jos niihin lääkitykset
- Tarvittaessa lääkityksen tarkistus omalla terveysasemalla

TYKS ORTO

TYKSORTO.FI

- Leikkauksen kesto n. 1-2 h
- Leikkauksen jälkeen vointia valvotaan heräämössä
- Hoito jatkuu vuodeosastolla tai tarkkailuyksikössä
- Aloitetaan laskimotukoksia ehkäisevä lääkitys
- Hoidetaan leikkauksen jälkeistä kipua
- Jalkeille avustetaan jo samana iltana voinnin mukaan

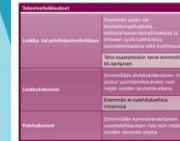

TYKS ORTO

TYKSORTO.FI

TUPAKOINTI

- Tupakoinnin lopettamista tai ainakin vähentämistä suositellaan viimeistään 2 kuukautta ennen leikkausta, jotta siitä olisi hyötyä

TYKSORTO.FI

- Liikkumisessa tärkeää
  - Säännöllisyys
  - Välttää iskutyypistä liikuntaa, joka lisää kipua ja niveloireita

TYKS ORTO

TYKSORTO.FI

- Liikkumisen hyötyjä
  - Mieliala
  - Painonhallinta
  - Kipu, turvotus

PREOPERATIIVINEN KÄYNTI / SOITTO

- Noin kaksi viikkoa ennen leikkausta
- Tärkein osa leikkauksekelpoisuuden arviointi
- Ohjauksen sisältö
  - Ohjeet sairaalaan tulosta ja leikkaukseen valmistautumisesta, lääkityksistä
  - Apuvälineet
  - Leikkaukseen ja kuntoutumiseen liittyvät asiat
  - Elämä tekonivelen kanssa, mm infektioiden ehkäisy

- Yksilöllisyys
- Yhdistä erilaisia ohjausmenetelmiä
- Tavoite potilaan voimavaraistuminen ja aktiivinen rooli hoidossa

KIITOS!

TYKS ORTO

JOTTA LIIKE JATKUISI

TYKSORTO.FI